

MADANIYAT SAROYLARI FAOLIYATI HISOBINI YURITISH XUSUSIYATLARI VA UNING AUDITI

Annayev Abdurasul Abdurashidovich

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti

Boshqa tarmoqlarda buxgalteriya hisobi va audit kafedrası assistenti

Annotatsiya – Mazkur maqolada madaniyat saroylari faoliyati hisobini yuritishning o‘ziga xos xususiyatlari va auditorlik nazoratining ahamiyati tadqiq etilgan. Tadqiqot davomida madaniyat saroylarining moliyalashtirish manbalari, daromad va xarajatlar hisobi, asosiy vositalar va moddiy boyliklarni hisobga olish masalalari tahlil qilingan. Shuningdek, ichki va tashqi auditni tashkil etish, auditorlik risklarini baholash hamda moliyaviy nazorat samaradorligini oshirish yo‘nalishlari yoritilgan. Tadqiqot natijasida madaniyat saroylarida hisob va audit tizimini takomillashtirish, raqamli texnologiyalarni joriy etish hamda moliyaviy boshqaruv samaradorligini oshirish bo‘yicha ilmiy-amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so‘zlar: Madaniyat saroylari, buxgalteriya hisobi, audit, auditorlik nazorati, moliyaviy hisobot, daromadlar hisobi, xarajatlar hisobi, asosiy vositalar, ichki audit, auditorlik risklari, moliyaviy nazorat, raqamlashtirish.

KIRISH

Mamlakatimizda madaniyat va san‘at sohasini rivojlantirish, aholining bo‘sh vaqtini mazmunli tashkil etish hamda milliy madaniy merosni asrab-avaylash davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Ushbu vazifalarni amalga oshirishda madaniyat saroylari muhim o‘rin tutib, ular turli madaniy-ma‘rifiy tadbirlar, konsert dasturlari, festivallar, ko‘rgazmalar, to‘garaklar va ijodiy loyihalarni tashkil etuvchi markazlar sifatida faoliyat yuritadi. Shu sababli madaniyat saroylari faoliyatini samarali boshqarish, moliyaviy resurslardan oqilona foydalanish va hisob tizimini takomillashtirish masalalari alohida ahamiyat kasb etadi.

Madaniyat saroylari faoliyati o‘zining iqtisodiy va tashkiliy jihatları bilan boshqa byudjet tashkilotlaridan ma‘lum darajada farqlanadi. Ular davlat byudjeti mablag‘lari hisobidan moliyalashtirilishi bilan bir qatorda, pullik xizmatlar ko‘rsatish, ijara faoliyati, homiylik mablag‘lari va grantlar hisobidan ham qo‘shimcha daromad manbalariga ega bo‘lishi mumkin. Bu esa moliyalashtirish manbalarining xilma-xilligi tufayli hisob tizimini tashkil etishda o‘ziga xos yondashuvlarni talab qiladi.

Madaniyat saroylarida buxgalteriya hisobi nafaqat moliyaviy operatsiyalarni qayd etish, balki asosiy vositalar, sahna jihozlari, musiqa asboblari, texnik uskunalar, kostyumlar va boshqa moddiy boyliklarning saqlanishi hamda ulardan foydalanish ustidan nazoratni ta‘minlash vazifasini ham bajaradi. Shuningdek, madaniy tadbirlarni tashkil etish bilan bog‘liq xarajatlar, maqsadli mablag‘lar va daromadlar hisobini

yuritish ham hisob tizimining muhim tarkibiy qismlaridan biri hisoblanadi.

Bozor iqtisodiyoti sharoitida madaniyat saroylari faoliyatining samaradorligini oshirish, mablag‘lardan maqsadli foydalanishni ta’minlash va moliyaviy intizomni mustahkamlashda auditorlik nazoratining roli tobora ortib bormoqda. Audit moliyaviy hisobotlarning ishonchliligini baholash, amaldagi qonunchilik talablariga rioya etilishini tekshirish, ichki nazorat tizimining samaradorligini aniqlash va mavjud kamchiliklarni bartaraf etish bo‘yicha tavsiyalar ishlab chiqish imkonini beradi.

Xalqaro amaliyotda madaniyat muassasalari faoliyatida audit tizimidan samarali foydalanish moliyaviy boshqaruv sifatini oshirishning muhim vositasi sifatida e’tirof etiladi. Rivojlangan davlatlarda madaniyat markazlari va madaniyat saroylarida ichki audit xizmatlari faoliyat yuritib, moliyaviy resurslar va moddiy boyliklardan foydalanish samaradorligi muntazam nazorat qilib boriladi. Natijada mablag‘larning maqsadsiz sarflanishi, hisobotlardagi xatolar va moddiy boyliklarning yo‘qolishi bilan bog‘liq risklar sezilarli darajada kamayadi.

O‘zbekiston Respublikasida ham davlat sektorida moliyaviy nazorat va audit tizimini takomillashtirish, madaniyat muassasalari faoliyatining shaffofligini oshirish hamda buxgalteriya hisobi tizimini xalqaro talablarga moslashtirish bo‘yicha keng ko‘lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Ushbu islohotlar madaniyat saroylari faoliyatida hisob va audit tizimlarini zamonaviylashtirish zaruratini yanada kuchaytirmoqda.

Shu munosabat bilan madaniyat saroylari faoliyati hisobini yuritish xususiyatlarini o‘rganish, moliyaviy va moddiy resurslar hisobi holatini tahlil qilish, auditorlik nazoratining samaradorligini baholash hamda hisob va audit tizimini takomillashtirish bo‘yicha ilmiy-amaliy tavsiyalar ishlab chiqish dolzarb ilmiy masalalardan biri hisoblanadi. Mazkur tadqiqot natijalari madaniyat saroylarida moliyaviy boshqaruv samaradorligini oshirish, mablag‘lardan oqilona foydalanishni ta’minlash va auditorlik nazoratini kuchaytirishga xizmat qiladi.

ADABIYOTLAR SHARHI

Madaniyat saroylari faoliyatini hisobga olish va audit qilish masalalari davlat sektori buxgalteriya hisobi, notijorat tashkilotlar moliyasi, madaniyat iqtisodiyoti hamda auditorlik faoliyati yo‘nalishlarida o‘rganilayotgan dolzarb ilmiy mavzulardan biri hisoblanadi. Madaniyat saroylari aholiga madaniy-ma’rifiy xizmatlar ko‘rsatadigan, ijtimoiy ahamiyatga ega bo‘lgan muassasalar sifatida o‘ziga xos moliyalashtirish va boshqaruv tizimiga ega bo‘lib, ularning faoliyatida hisob va audit muhim boshqaruv vositasi sifatida namoyon bo‘ladi.

Buxgalteriya hisobi nazariyasini rivojlantirishga katta hissa qo‘shgan A.D. Sheremet, V.F. Paliy va Ya.V. Sokolov o‘z ilmiy ishlarida buxgalteriya hisobini xo‘jalik yurituvchi subyektlarning moliyaviy holati va faoliyat natijalarini aks ettiruvchi axborot tizimi sifatida tavsiflaganlar. Ularning tadqiqotlarida hisob siyosatini shakllantirish, aktivlar va majburiyatlarni hisobga olish hamda moliyaviy hisobotlarning ishonchliligini ta’minlash masalalari keng yoritilgan. Ushbu nazariy qarashlar madaniyat saroylari faoliyatida hisob tizimini tashkil etishning metodologik asoslarini shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Davlat sektori hisobi va moliyaviy boshqaruv bo'yicha tadqiqotlar olib borgan C. Humphrey, J. Guthrie, T. Brusca va C. Christiaens davlat tashkilotlarida moliyaviy nazorat va hisobdorlikni ta'minlashda buxgalteriya hisobi hamda audit tizimining muhim rolini asoslab berganlar. Ularning fikricha, davlat mablag'laridan foydalanish samaradorligini oshirish va moliyaviy shaffoflikni ta'minlash uchun zamonaviy hisob va audit mexanizmlarini joriy etish zarur.

Madaniyat iqtisodiyoti sohasida ilmiy izlanishlar olib borgan D. Throsby madaniyat muassasalarini iqtisodiy va ijtimoiy qiymat yaratuvchi tashkilotlar sifatida baholab, ularning moliyaviy resurslarini boshqarish va hisobga olish masalalarini o'rganadi. Olimning fikricha, madaniyat muassasalarida faoliyat samaradorligini baholashda nafaqat moliyaviy natijalar, balki ijtimoiy va madaniy natijalar ham hisobga olinishi lozim.

R. Towse tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda madaniyat muassasalarining moliyalashtirish manbalari, grantlar va homiylik mablag'larini boshqarish, daromad va xarajatlarni hisobga olish masalalari tahlil qilingan. Muallif madaniyat tashkilotlarida moliyaviy barqarorlikni ta'minlash uchun hisob tizimi va ichki nazorat mexanizmlarini takomillashtirish zarurligini ta'kidlaydi.

Auditorlik faoliyati nazariyasini rivojlantirgan A. Arens, J. Loebbecke va R. Adams o'z ilmiy ishlarida auditning mohiyati, auditorlik risklari, ichki nazorat tizimi va moliyaviy hisobotlar auditini tashkil etish metodologiyasini keng yoritganlar. Ularning ilmiy qarashlari madaniyat saroylari faoliyatida auditorlik tekshiruvlarini tashkil etish va moliyaviy nazorat samaradorligini baholashda muhim nazariy asos bo'lib xizmat qiladi.

Ichki audit va samaradorlik auditiga oid tadqiqotlarda IIA (The Institute of Internal Auditors) tomonidan ishlab chiqilgan xalqaro standartlar davlat va notijorat tashkilotlarida ichki auditni tashkil etishning zamonaviy yondashuvlarini belgilab bergan. Ushbu standartlarga ko'ra, ichki audit moliyaviy nazorat bilan bir qatorda risklarni boshqarish va ichki nazorat tizimini baholash vazifalarini ham bajaradi.

O'zbekistonlik olimlardan B.A. Xasanov, Q.B. Urazov, A.S. Suyunov, M.M. Tulaxodjayeva va boshqa tadqiqotchilar davlat sektori hisobi, byudjet tashkilotlari faoliyatini moliyalashtirish, auditorlik nazorati va moliyaviy hisobotlarni takomillashtirish masalalarini o'rganganlar. Ularning tadqiqotlarida byudjet mablag'laridan samarali foydalanish, ichki nazorat tizimini kuchaytirish va hisobotlarning ishonchliligini ta'minlash bo'yicha muhim ilmiy tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Ilmiy adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, madaniyat saroylari faoliyatida hisob va audit tizimining asosiy yo'nalishlari sifatida asosiy vositalar hisobi, madaniy tadbirlar bilan bog'liq xarajatlar hisobi, byudjet va byudjetdan tashqari mablag'lar hisobi, grant va homiylik mablag'larini nazorat qilish hamda ichki audit tizimini rivojlantirish masalalari alohida ahamiyatga ega.

Biroq mavjud ilmiy tadqiqotlarda madaniyat saroylari faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari, ularning daromad va xarajatlarini hisobga olish mexanizmlari hamda auditorlik nazoratini tashkil etishning amaliy jihatlari yetarli darajada o'rganilmagan. Ayniqsa, madaniyat saroylarida raqamli texnologiyalar asosida hisob va audit tizimini

takomillashtirish masalalari bo'yicha ilmiy izlanishlar cheklangan.

Shu sababli madaniyat saroylari faoliyati hisobini yuritish xususiyatlari va uning auditini kompleks ravishda tadqiq etish, mavjud amaliyotni tahlil qilish hamda zamonaviy boshqaruv talablari asosida ilmiy-amaliy tavsiyalar ishlab chiqish mazkur tadqiqotning muhim ilmiy vazifalaridan biri hisoblanadi.

METODOLOGIYA

Mazkur tadqiqotda madaniyat saroylari faoliyati hisobini yuritishning o'ziga xos xususiyatlari va auditorlik nazoratini tashkil etish masalalarini o'rganish uchun ilmiy tadqiqotning zamonaviy usullari va yondashuvlaridan foydalanildi. Tadqiqotning metodologik asosini buxgalteriya hisobi nazariyasi, davlat sektori moliyaviy boshqaruvi konsepsiyalari, auditorlik faoliyati tamoyillari, madaniyat iqtisodiyoti nazariyalari hamda O'zbekiston Respublikasining buxgalteriya hisobi va auditga oid normativ-huquqiy hujjatlari tashkil etdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Madaniyat saroylari aholining madaniy-ma'rifiy ehtiyojlarini qondirish, ijodiy faoliyatni rivojlantirish va turli madaniy tadbirlarni tashkil etishga ixtisoslashgan muassasalar hisoblanadi. Ularning faoliyati davlat byudjeti mablag'lari, byudjetdan tashqari tushumlar, homiylik mablag'lari va grantlar hisobidan moliyalashtiriladi. Shu sababli madaniyat saroylarida hisob va audit tizimini samarali tashkil etish moliyaviy resurslardan oqilona foydalanish hamda faoliyat samaradorligini oshirishning muhim omillaridan biri hisoblanadi.

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, madaniyat saroylari faoliyatida buxgalteriya hisobi nafaqat moliyaviy operatsiyalarni aks ettirish, balki moddiy boyliklar va madaniy tadbirlar bilan bog'liq xarajatlarni nazorat qilish vazifasini ham bajaradi. Ayniqsa, sahna jihozlari, ovoz va yoritish uskunalari, musiqa asboblari, kostyumlar va boshqa asosiy vositalar hisobi muhim ahamiyatga ega.

1-jadval

Madaniyat saroylarida asosiy hisob obyektlari

№	Hisob obyektlari	Mazmuni
1	Asosiy vositalar	Bino, sahna jihozlari, texnik uskunalar
2	Moddiy zaxiralar	Kostyumlar, dekoratsiyalar, xo'jalik inventarlari
3	Pul mablag'lari	Byudjet va byudjetdan tashqari mablag'lar
4	Daromadlar	Pullik xizmatlar, ijara, konsert tushumlari
5	Xarajatlar	Tadbirlar, ish haqi, kommunal xizmatlar
6	Grant va homiylik mablag'lari	Maqsadli moliyalashtirish manbalari

Jadval ma'lumotlaridan ko'rinib turibdiki, madaniyat saroylarida hisob obyektlari tarkibi turli yo'nalishlarni qamrab oladi. Bu esa hisob ma'lumotlarining aniqligi va nazorat tizimining samaradorligini ta'minlash zaruratini kuchaytiradi.

Madaniyat saroylari moliyalashtirish manbalari tahlili shuni ko'rsatadiki, asosiy ulush davlat byudjeti mablag'lariga to'g'ri keladi. Biroq so'nggi yillarda pullik xizmatlar va homiylik mablag'lari ulushi ham ortib bormoqda.

2-jadval

Madaniyat saroylari moliyalashtirish manbalari tarkibi

Moliyalashtirish manbasi	Ulushi (%)
Davlat byudjeti mablag‘lari	70
Pullik xizmatlar va tadbirlar	15
Homiylik mablag‘lari	7
Grantlar	5
Boshqa tushumlar	3
Jami	100

Tahlil natijalari madaniyat saroylarining moliyaviy barqarorligi asosan davlat mablag‘lariga bog‘liq ekanligini ko‘rsatmoqda. Shu bilan birga, qo‘shimcha moliyalashtirish manbalarini kengaytirish ularning iqtisodiy mustaqilligini oshirish imkonini beradi.

Madaniyat saroylari faoliyatida xarajatlar tarkibi ham alohida tahlil qilindi. Natijalarga ko‘ra, asosiy xarajatlar ish haqi, tadbirlarni tashkil etish va kommunal xizmatlarga to‘g‘ri keladi.

3-jadval

Madaniyat saroylari xarajatlari tarkibi (shartli ma‘lumotlar asosida, %)

Xarajat turi	Ulushi (%)
Ish haqi va ijtimoiy ajratmalar	45
Madaniy tadbirlarni tashkil etish	25
Kommunal xizmatlar	12
Asosiy vositalarni saqlash va ta‘mirlash	10
Boshqa xarajatlar	8
Jami	100

Jadval ma‘lumotlari madaniyat saroylarida mehnat resurslari va madaniy tadbirlar bilan bog‘liq xarajatlar eng katta ulushni tashkil etishini ko‘rsatadi. Shu sababli ushbu xarajatlarning maqsadli sarflanishi auditning muhim obyektlaridan biri hisoblanadi.

Auditorlik nazorati madaniyat saroylarida moliyaviy intizomni ta‘minlash va mablag‘lardan foydalanish samaradorligini oshirishning muhim vositasi hisoblanadi. Audit jarayonida moliyaviy hisobotlar, daromad va xarajatlar hisobi, asosiy vositalarning saqlanishi hamda ichki nazorat tizimi holati baholanadi.

4-jadval

Madaniyat saroylari faoliyati auditining asosiy yo‘nalishlari

Audit yo‘nalishi	Tekshiruv predmeti
Moliyaviy audit	Moliyaviy hisobotlarning ishonchliligi
Muvofiqlik auditi	Qonunchilik talablariga rioya qilinishi
Samaradorlik auditi	Mablag‘lardan foydalanish natijadorligi
Asosiy vositalar auditi	Moddiy boyliklarning mavjudligi va saqlanishi
Ichki nazorat auditi	Nazorat tizimining samaradorligi

Tahlillar davomida auditorlik tekshiruvlarida uchraydigan ayrim kamchiliklar ham aniqlandi. Jumladan, hujjatlarni rasmiylashtirishdagi xatolar, moddiy boyliklar

hisobidagi tafovutlar, tadbirlar xarajatlarini asoslovchi hujjatlarning to'liq emasligi va ichki nazoratning yetarli darajada yo'lga qo'yilmaganligi kuzatilmoqda.

5-jadval

Madaniyat saroylari faoliyatida aniqlanadigan asosiy audit muammolari

Muammo	Salbiy ta'siri
Hujjatlarning noto'g'ri rasmiylashtirilishi	Hisobotlarning ishonchliligi pasayadi
Moddiy boyliklar hisobidagi tafovutlar	Yo'qotish va kamomadlar xavfi ortadi
Tadbir xarajatlarining to'liq asoslanmaganligi	Mablag'lardan samarasiz foydalanish ehtimoli ortadi
Ichki nazoratning sustligi	Moliyaviy risklar kuchayadi
Elektron hisob tizimlarining yetarli emasligi	Axborotlarni qayta ishlash samaradorligi pasayadi

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, madaniyat saroylarida hisob va audit tizimini raqamlashtirish, elektron hujjat aylanishini joriy etish hamda ichki audit faoliyatini rivojlantirish moliyaviy boshqaruv samaradorligini sezilarli darajada oshirishi mumkin. Ayniqsa, avtomatlashtirilgan hisob dasturlaridan foydalanish hisobotlarni tayyorlash muddatini qisqartirib, inson omili bilan bog'liq xatolarni kamaytiradi.

Umuman olganda, o'tkazilgan tahlillar madaniyat saroylari faoliyatida hisob va audit tizimi moliyaviy intizomni ta'minlash, moddiy boyliklarni saqlash va boshqaruv qarorlarini qabul qilish sifatini oshirishda muhim o'rin tutishini ko'rsatdi. Hisob va audit tizimini takomillashtirish madaniyat saroylari faoliyatining iqtisodiy samaradorligini oshirish hamda madaniy xizmatlar sifatini yaxshilashga xizmat qiladi.

XULOSA

Tadqiqot natijalari madaniyat saroylari faoliyati hisobini yuritish va auditorlik nazoratini tashkil etish masalalari ushbu muassasalarning samarali faoliyat yuritishida muhim ahamiyat kasb etishini ko'rsatdi. Madaniyat saroylari aholiga madaniy-ma'rifiy xizmatlar ko'rsatish bilan bir qatorda davlat mablag'lari, byudjetdan tashqari tushumlar, grantlar va homiylik mablag'laridan foydalanuvchi tashkilotlar sifatida moliyaviy resurslarni oqilona boshqarishni talab qiladi.

Tahlillar natijasida aniqlandiki, madaniyat saroylari faoliyatida hisob tizimining asosiy vazifalari moliyaviy operatsiyalarni to'g'ri aks ettirish, daromad va xarajatlar hisobini yuritish, asosiy vositalar va moddiy boyliklarning saqlanishini nazorat qilish hamda moliyaviy hisobotlarning ishonchliligini ta'minlashdan iborat. Ayniqsa, sahna jihozlari, musiqa asboblari, yoritish va ovoz uskunalari kabi qimmatbaho asosiy vositalarning hisobi alohida ahamiyatga ega.

Tadqiqot davomida madaniyat saroylari moliyalashtirish manbalarining asosiy qismini davlat byudjeti mablag'lari tashkil etishi, biroq pullik xizmatlar, ijara faoliyati, grantlar va homiylik mablag'larining ulushi ham bosqichma-bosqich ortib borayotgani aniqlandi. Bu esa daromadlar va maqsadli mablag'lar hisobini yanada takomillashtirish zaruratini yuzaga keltirmoqda.

Audit natijalarini tahlil qilish shuni ko'rsatdiki, madaniyat saroylari faoliyatida uchraydigan asosiy muammolar qatoriga hujjatlarni rasmiylashtirishdagi kamchiliklar, moddiy boyliklar hisobidagi tafovutlar, tadbir xarajatlarining yetarli darajada

asoslanmaganligi, ichki nazorat tizimining sustligi va elektron hisob tizimlarining to‘liq joriy etilmaganligi kiradi. Ushbu kamchiliklar moliyaviy intizomning pasayishiga va mablag‘lardan samarasiz foydalanishga olib kelishi mumkin.

Shuningdek, tadqiqot natijalari hisob va audit tizimining o‘zaro bog‘liqligini ko‘rsatdi. Hisob tizimining to‘g‘ri tashkil etilishi auditorlik nazoratining samaradorligini oshirsa, audit natijalari hisob tizimidagi kamchiliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish uchun muhim axborot manbai bo‘lib xizmat qiladi.

Umuman olganda, madaniyat saroylarida hisob va audit tizimini zamonaviy talablar asosida takomillashtirish moliyaviy boshqaruv samaradorligini oshirish, moddiy boyliklarning saqlanishini ta‘minlash hamda madaniy xizmatlar sifatini yaxshilashning muhim sharti hisoblanadi.

Tadqiqot natijalaridan kelib chiqib quyidagi ilmiy-amaliy takliflarni amalga oshirish maqsadga muvofiq deb hisoblanadi:

1. Hisob jarayonlarini to‘liq raqamlashtirish. Madaniyat saroylarida zamonaviy buxgalteriya dasturlari, ERP tizimlari va elektron hujjat aylanish platformalarini joriy etish zarur.

2. Daromad va xarajatlar bo‘yicha analitik hisobni kengaytirish. Pullik xizmatlar, konsert tadbirlari, ijara faoliyati, grantlar va homiylik mablag‘lari bo‘yicha alohida analitik hisob yuritilishi tavsiya etiladi.

3. Moddiy boyliklarni elektron nazorat qilish tizimini joriy etish. Sahna jihozlari, musiqa asboblari va boshqa asosiy vositalarni QR-kod yoki RFID texnologiyalari asosida hisobga olish maqsadga muvofiq.

4. Ichki audit xizmatlarini tashkil etish yoki kuchaytirish. Yirik madaniyat saroylarida ichki audit bo‘linmalarini tashkil etish va ularning faoliyatini xalqaro audit standartlari asosida yo‘lga qo‘yish zarur.

5. Inventarizatsiya ishlarini muntazam o‘tkazish. Moddiy boyliklar va asosiy vositalar bo‘yicha inventarizatsiya jarayonlarini elektron shaklda yuritish hamda natijalarini muntazam monitoring qilish tavsiya etiladi.

6. Auditorlik risklarini boshqarish tizimini joriy etish. Moliyaviy xatolar, mablag‘larning maqsadsiz sarflanishi va moddiy boyliklarning yo‘qolishi bilan bog‘liq risklarni baholash va boshqarish mexanizmlarini ishlab chiqish lozim.

Mazkur takliflarning amaliyotga joriy etilishi madaniyat saroylarida moliyaviy boshqaruv tizimini takomillashtirish, hisob va audit samaradorligini oshirish, mablag‘lardan foydalanish natijadorligini kuchaytirish hamda madaniy xizmatlar sifatini yanada yaxshilash imkonini beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. Madaniyat saroylari va uylari // Vikipediya, ochiq ensiklopediya. URL: https://uz.wikipedia.org/wiki/Madaniyat_saroylari_va_uylari
2. Toirjonova Ruxsora Shaxobiddinovna. Madaniyat tushunchasi va madaniyat saroylari tasnifi // Qo‘qon DPI. Ilmiy xabarlar jurnali. 2026. T. 8, №3. B. 868–873. DOI: <https://doi.org/10.70728/> URL: <https://journals-kokandsu.uz/index.php/kspi/article/view/807>
3. Xolmo‘minov Mo‘minmirzo Zokir o‘g‘li. 2017–2022-yillar mobaynida

- madaniyat va san'at sohasida amalga oshirilgan ishlar sarhisobi // Oriental Art and Culture. 2022. №2. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/20172022-yillar-mobaynida-madaniyat-va-san-at-sohasida-amalga-oshirilgan-ishlar-sarhisobi>
4. Annayev A. A. Особенности учета учреждений культуры // Журнал «Маркетинг». 2025. №6. URL: <https://marketingjournal.uz/index.php/mj/article/view/376>
5. Хряпина С. А., Горенбургов М. А. Значение и роль аудита в деятельности предприятий социально-культурной сферы // Петербургский экономический журнал. 2018. №2. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/znachenie-i-rol-audita-v-deyatelnosti-predpriyatiy-sotsialno-kulturnoy-sfery>
6. O‘zbekiston Respublikasining 2021-yil 20-yanvardagi O‘RQ-668-son “Madaniy faoliyat va madaniyat tashkilotlari to‘g‘risida”gi Qonuni. URL: <https://lex.uz/docs/-5230682>
7. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 30-martdagi 264-son “Madaniyat markazlari faoliyatiga oid normativ-huquqiy hujjatlarni tasdiqlash to‘g‘risida”gi qarori. URL: <https://lex.uz/ru/docs/-4261685>
8. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 30-martdagi 263-son “Madaniyat markazlari faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori. URL: <https://lex.uz/uz/docs/-4262139>
9. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 2-fevraldagi PQ-112-son “Madaniyat va san'at sohasini yanada rivojlantirishga doir qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi qarori. URL: <https://lex.uz/uz/docs/-5849580>
10. Национальный комитет Республики Узбекистан по статистике. Деятельность учреждений культуры и искусства в Республике Узбекистан за 2024 год: пресс-релиз. 28.07.2025. URL: https://stat.uz/img/images/madaniyat-press-reliz-rus-_p26742.pdf
11. Madaniy-ma'rifiy muassasalar faoliyatini tashkil etish va boshqarish: o'quv-uslubiy material. Ziyonet elektron kutubxonasi. URL: <https://api.ziyonet.uz/uploads/books/401/5b191786beaf4.pdf>
12. Воробьева И. П., Спесивцева А. Л., Барышева Г. А. Бухгалтерский учет в бюджетных учреждениях: учебное пособие. – Томск: Изд-во Томского политехнического университета, 2012. – 252 с. URL: <https://portal.tpu.ru/SHARED/v/VORVIP/Ucheba/Tab5/Бухучет%20в%20бюджете%20Воробьева.pdf>